

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Emilie Štěpánkové a soudců JUDr. Věry Oravcové, Ph.D. a Mgr. Ivana Šindlera v právní věci žalobců **a) M. K.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX a **b) S. K.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, obou zastoupených Mgr. Petrem Kuběnou, advokátem v Plzni, Kardinála Berana 1157, proti žalovaným **1. Ing. M. H.**, bytem XXXXX a **2. HAXA, s.r.o.**, se sídlem v Klatovech, Vídeňská 181, IČ 27978117, **o zaplacení částky 77.502 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalovaných proti rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 30.9.2016, č.j. 6 C 111/2015-167,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se mění takto:

I. Druhý žalovaný je povinen zaplatit žalobcům částku 77.502,-Kč s úrokem z prodlení 8.05% ročně od 25.5.2016 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žaloba se proti prvnímu žalovanému zamítá.

III. Žaloba na zaplacení úroku z prodlení 8.05% ročně z částky 77.502,-Kč od 13.12.2014 do 24.5.2016 se proti druhému žalovanému zamítá.

IV. Žalobci a první žalovaný vůči sobě navzájem nemají právo na náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně.

V. Druhý žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na nákladech řízení před soudem I. stupně částku 52.452,52 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich zástupce advokáta Mgr. Petra Kuběny.

VI. Žalobci jsou povinni zaplatit prvnímu žalovanému na nákladech odvolacího řízení částku 15.770.60 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce advokáta JUDr. Rostislava Netrvala, Ph.D.

VII. Druhý žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na nákladech odvolacího řízení částku 14.104,-Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet jejich zástupce advokáta Mgr. Petra Kuběny.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil oběma žalovaným povinnost společně a nerozdílně zaplatit žalobcům částku 77.502 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 13.12.2014 do zaplacení, vše do tří dnů od právní moci rozsudku, a oběma žalovaným uložil společně a nerozdílně povinnost nahradit žalobcům náklady řízení v částce 115.608 Kč k rukám jejich zástupce v téže lhůtě.

V odůvodnění rozsudku dospěl soud k závěru, že došlo dne 7.10.2014 k poškození pozemků ve vlastnictví žalobců skotem, přičemž tento skot poničil travnaté porosty na pozemcích žalobců a žalobci vynaložili na odstranění této škody dne 12.8.2015 žalovanou částku. Soud prvního stupně po provedeném dokazování uzavřel, že škodu způsobil skot společnosti HAXA s.r.o., jejímž jednatelem je Ing. H.. V této souvislosti odkázal soud na důkazy provedené zprávami Policie ČR, z nichž vyplývá, že Ing. H. informoval policii o tom, že nemůže najít stádo 14 kusů krav a dotazoval se, zda byl tento skot někde viděn. Následně se na policii obrátila žalobkyně s oznámením, že její pozemek je pustošen skotem. Policie sdělila žalobkyni, že se jedná o stádo pana H. a následně panu H. podala informaci o tom, kde se jeho skot nachází. Současně bylo prokázáno, že na pozemcích žalobců se nacházel skot černé barvy i to, že tento skot nepatří Měcholupské zemědělské a.s., ale společnosti HAXA s.r.o. Ing. H. na jedné straně tvrdil, že nemůže být odpovědný za škodu tvrzenou žalobci, dále, že žádná taková škoda nevznikla, a dále tvrdil, že je jednatelem společnosti HAXA s.r.o. a stoprocentním společníkem této společnosti. Dále pak před svědky prohlašoval, že mu utekly krávy, tedy že utekly krávy jemu, nikoliv společnosti HAXA s.r.o. Navíc Ing. H. pověřil svého zaměstnance, svědka F., aby dobytek, který mu utekl, vyhnal. Pokud první žalovaný opakovaně namítal nedostatek pasivní legitimace v tomto řízení, soud prvního stupně se s tímto názorem neztotožnil. Vycházel z tvrzení samotného Ing. H., že mu utekly jeho krávy, což bylo sděleno i Policii ČR. Na druhou stranu pak první žalovaný tvrdil, že tyto krávy jsou společnosti HAXA s.r.o., avšak byl to Ing. H., který pověřil svého zaměstnance, aby uprchlý skot odehnal. Byl to tedy první žalovaný, který skot nechal prostřednictvím svého zaměstnance odehnat. Soud přisvědčil názoru žalobců, že prvnímu žalovanému byl skot buď svěřen, anebo jej svémocně odňal vlastníku. Uzavřel proto, že je pasivní legitimace prvního žalovaného v tomto řízení dána s odkazem na ust. § 2933 o.z. a že žalobci prokázali, že jim vznikla škoda černým skotem, který byl v dispozici prvního žalovaného jako fyzické osoby, tak i jako jednatele společnosti HAXA s.r.o. Výše škody byla prokázána odborným vyjádřením a rovněž i fakturou a příjmovým dokladem o zaplacení vzniklé škody. Tuto škodu způsobil černý skot, když utekl, což potvrdil rovněž i první žalovaný, přičemž skot prošel přes pozemky žalobců a tyto zdevastoval. Vlastnictví pozemků žalobci nebylo v řízení zpochybněno a navíc bylo prokázáno výpisem z listu vlastnictví. Skot černé barvy nebyl vždy řádně zajištěn tak, aby neopouštěl své pastviny. Z těchto všech důvodů soud prvního stupně

žalobě vyhověl a oba žalované zavázal k úhradě způsobené škody spolu s úrokem z prodlení podle § 1968 obč. zák. ve spojení s ust. § 1970 obč. zák. O nákladech řízení rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř., tedy dle kritéria úspěchu ve věci a přiznal náhradu za právní služby za 15 úkonů po 6.752,- Kč, dále za 15 režijních paušálů po 300,- Kč, náhradu cestovného a náhradu za promeškaný čas. Včetně soudního poplatku pak celkové náklady řízení před soudem prvního stupně vyčíslil na částku 115.608,- Kč.

Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání první žalovaný, který se neztotožnil se závěrem soudu o solidární odpovědnosti obou žalovaných za újmu, která byla žalobcům způsobena hovězím dobytkem na jejich parcelách v katastrálním území Předslav. Za takto vzniklou újmu by musel být uznán povinným k náhradě pouze takový subjekt, jehož provozní činností újma vznikla a tedy ten subjekt, který předmětný skot vlastní. První žalovaný takovým subjektem není a od počátku řízení namítal nedostatek své pasivní legitimace. Správnost tohoto argumentu byla v řízení prokázána výpisem z chovatelské a veterinární evidence, z níž bylo zjištěno, že první žalovaný není evidován jako vlastník ani jako chovatel, tudíž ani provozoval hovězího skotu. Na to reagovali žalobci i rozšířením žaloby proti druhému žalovanému. Proti prvnímu žalovanému nemělo být řízení vedeno, neboť jde o otázku podmínek řízení, které má soud z úřední povinnosti zkoumat kdykoliv. Za újmu odpovídá ten, kdo ji způsobil, tedy vlastník skotu. Odůvodnění pasivní legitimace obou žalovaných dle § 2933 o.z. nemůže obstát, neboť toto ustanovení vždy uvažuje s náhradou škody vlastníkem. První žalovaný vždy tvrdil a tvrdí, že on sám jako fyzická osoba žádné zvíře nechová, ani jej jako fyzická osoba nepoužívá, a tudíž nemohlo být zvíře prvnímu žalovanému svěřeno. První žalovaný rovněž nesouhlasil s výrokem o náhradě nákladů řízení, neboť řízení bylo poměrně dlouhou dobu vedeno pouze s prvním žalovaným, přesto je soudem prvního stupně uložena povinnost k náhradě nákladů řízení solidárním způsobem a za celé řízení oběma účastníkům na straně žalované. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobu vůči prvnímu žalovanému zamítne a současně rozhodne o přiznání práva na náhradu nákladů řízení prvnímu žalovanému před soudy obou stupňů.

Druhý žalovaný ve svém včasném odvolání zopakoval argumentaci uvedenou v průběhu řízení před soudem prvního stupně, a sice že žalobci neprokázali, že zvířata na jejich pozemku způsobila škodu, neboť zvířata při jejich nalezení byla mimo pozemek žalobců. Navíc žalobce svou činností a aktivitou a vlastním bičem prohnal zvířata přes svůj pozemek. Má za to, že škodu si způsobil žalobce svým jednáním sám. Rovněž nesouhlasil s výrokem o náhradě nákladů řízení, když žaloba proti prvnímu žalovanému byla zcela nesmyslná, neboť ten žádná zvířata nevlastní. Druhý žalovaný není odpovědný za jakékoliv škody.

Žalobci ve svém vyjádření k odvolání prvního žalovaného uvedli, že považují skutkové i právní závěry soudu prvního stupně za správné, a pokud je odvolání prvního žalovaného postaveno na argumentaci, že není pasivně legitimován, neboť v chovatelské a veterinární evidenci není evidován jako vlastník skotu, který poškodil pozemky žalobců, tuto námitku považují za účelovou. První žalovaný se totiž opakovaně prohlásil za vlastníka skotu přímo před Policií ČR, které ztrátu skotu sám osobně nahlásil a následně i žalobcům, když si skot z jejich pozemku odháněl. Evidence chovatelů dobytka nemůže nikdy prokazovat vlastnická práva, neboť má pouze registrační charakter chovatelů a nikoliv vlastníků, kteří se mohou od chovatelů lišit. Toho si byli oba žalovaní vědomi, proto během řízení účelově měnili svá tvrzení, aby se zprostili povinnosti škodu nahradit. První žalovaný byl v inkriminovaný okamžik vlastníkem skotu a druhý žalovaný jeho chovatelem. Možná měl o něj i pečovat. To však nic nemění na tom, že první žalovaný se o předmětný skot staral jako o

vlastní, když měl potřebu jej vždy po uprchnutí hledat. Pasivní legitimace obou žalovaných plyne rovněž z ustanovení § 2933 o.z. Žalobci proto navrhli, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a uložil prvému žalovanému povinnost nahradit náklady odvolacího řízení.

Ve vyjádření k odvolání druhého žalovaného pak žalobci k argumentaci druhého žalovaného, že neprokázali způsobenou škodu, že se skot nenacházel na poškozených pozemcích a že si žalobce měl škodu způsobit sám, uvedli, že skot byl objeven v lesíku na pozemcích žalobců a tento lesík je nedílnou součástí jejich zahrady. Tvzení žalovaného o jakémsi vymyšleném svědkovi, který by měl svědčit o tom, že druhý žalovaný byl na místě, z dokazování nevyplývá a jde o snahu žalovaných o znevěrohodnění žalobců a pokus o zproštění jejich odpovědnosti. Za druhého žalovaného jednal z pozice statutárního orgánu vždy první žalovaný, který v průběhu řízení opakovaně měnil skutková tvrzení a snažil se popřít úplně vše, i skutečnost, že skot hledal. K tvrzení, že si škodu zavinil sám žalobce, když měl skot přes své pozemky hnát, žalobci uvedli, že žalobce nikdy žádný bič nevlastnil a od skotu se držel ve značné vzdálenosti, neboť z něj měl opodstatněný strach. To koresponduje rovněž s tím, že žalobci okamžitě po nález skotu navštívili nejbližší zemědělskou společnost, aby zjistili vlastníka skotu, od kterého žádali jeho vyhnání. Tato zemědělská společnost (Měcholupská zemědělská a.s.) uvedla, že vlastníkem skotu není, proto žalobci volali na tísňovou linku Policie ČR, kde jim bylo sděleno, že pan H. shání skot, který mu utekl. Na místo se Ing. H. dostavil a skot si s pomocí svého zaměstnance odehnal. První žalovaný následně tvrdil, že vlastníkem skotu není on, ale jím ovládaná druhá žalovaná. Toto však nemůže jít k tíži žalobců. Žalobci nabyli v průběhu soudního řízení přesvědčení, že první žalovaný byl v inkriminovaný okamžik vlastníkem skotu a druhý žalovaný jeho chovatelem, který měl o něj i pečovat. To však nemění nic na tom, že první žalovaný se o předmětný skot staral jako o vlastní, když měl potřebu jej vždy po uprchnutí hledat. Pasivní legitimace obou žalovaných pak plyne z ust. § 2933 o.z.

Odvolací soud podle ust. § 212 o.s.ř. přezkoumal napadené rozhodnutí, přihlédl k podaným odvoláním i k vyjádřením k odvolání a dospěl k závěru, že odvolání prvního žalovaného je důvodné. Odvolání druhého žalovaného však důvodné není.

Především lze konstatovat, že odvolací soud mohl vycházet ze skutkového stavu, který zjistil soud prvního stupně v souladu s ust. § 120 o.s.ř. a ust. § 118b o.s.ř. s přihlédnutím k účinkům nastalé koncentrace řízení. Skutkový stav zjištěný soudem prvního stupně má oporu v provedeném dokazování, hodnocení důkazů soudem prvního stupně nelze považovat za nesprávné či nelogické a soud prvního stupně také žádný z provedených důkazů neopomněl. Odvolací soud sám další důkazy neprováděl, ani je neopakoval, neboť takovýto postup v odvolacím řízení nikdo nenavrhoval. Všichni účastníci ve stadiu odvolacího řízení uvedli, že již nebudou tvrdit žádné nové skutečnosti, ani navrhopvat provedení nových důkazů. Skutkový stav zjištěný soudem prvního stupně se proto ani v odvolacím řízení nezměnil. Závěr soudu prvního stupně o tom, že travnatý porost na pozemku žalobců byl poškozen stádem černého skotu, který, jak bylo následně zjištěno v průběhu řízení, je evidován ve vlastnictví společnost HAXA s.r.o., je správný. Výše škody na tomto travnatém porostu i odpovědnost druhého žalovaného byla v řízení prokázána. V podrobnostech lze proto odkázat na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se soud vypořádal s námitkami žalovaných, rozporem ve tvrzeních prvního žalovaného i druhého žalovaného ve vztahu ke změnám těchto tvrzení i zhodnocením důkazů k těmto tvrzením. Lze tedy uzavřít, že soud prvního stupně rozhodl správně, pokud k náhradě škody odsoudil druhého žalovaného, jehož odpovědnost za vznik škody byla v řízení prokázána.

Pokud však jde o prvního žalovaného, zde správný závěr soudu prvního stupně není.

Podle ust. § 2933 o.z., ve kterém je zakotvena speciální skutková podstata náhrady škody způsobené zvířetem, způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem, nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo, nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová, nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.

Toto ustanovení, zejména pak jeho větu druhou, nelze vztáhnout na daný případ, pokud jde o závěr o pasivní věcné legitimaci prvního žalovaného. Na tom nemění nic ani speciální situace, která v daném případě byla zjištěna, a sice že první žalovaný je současně jediným společníkem a jednatelem druhého žalovaného. Při výkladu ust. § 2933 o.z. je třeba mít na paměti, že za škodu odpovídá vždy vlastník a současně nebylo zjištěno, že by zde byla osoba, které bylo zvíře svěřeno, nebo která zvíře chová, nebo jinak používá, aby mohla být takováto osoba zavázána hradit škodu společně a nerozdílně s vlastníkem. Jak bylo v průběhu řízení zjištěno, byť s určitou prodlevou a teprve poté, co bylo vlastnictví skotu osvědčeno, mohli žalobci na tuto situaci procesně reagovat, kdy rozšířili svoji žalobu rovněž proti druhému žalovanému jako vlastníku skotu. Je nutno uzavřít, že právně není vlastníkem skotu první žalovaný, ale pouze druhý žalovaný, a z tohoto důvodu byl závěr soudu prvního stupně hodnocen jako nesprávný. V důsledku tohoto právního hodnocení pak odvolací soud změnil napadený rozsudek v souladu s ust. § 220 o.s.ř. tak, že povinnost nahradit způsobenou škodu uložil pouze druhému žalovanému a v důsledku toho pak žalobu proti prvnímu žalovanému zcela zamítl.

Tento stav se promítl rovněž do rozhodování o nákladech řízení. Základním kritériem pro rozhodování je kritérium úspěchu ve věci zakotvené v ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Nelze však přehlédnout, že první žalovaný v průběhu řízení zcela záměrně neuváděl na opakované výzvy soudu jasné informace o tom, kdo je vlastníkem skotu. Sám se choval jako vlastník a ve svém okolí navozoval dojem, že je vlastníkem skotu. Skutečnost, že skot je ve vlastnictví společnosti HAXA s.r.o., byla zjištěna až v závěrečné fázi řízení před soudem prvního stupně. Tyto okolnosti případu považoval odvolací soud za natolik významné pro rozhodování o náhradě nákladů řízení, že aplikoval v ust. § 150 o.s.ř., podle kterého jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat. Z tohoto důvodu pak odvolací soud rozhodl ve výroku IV tohoto rozsudku tak, že žalobci a úspěšný první žalovaný vůči sobě navzájem nemají právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně a změnil tak výrok II napadeného rozsudku.

Se vstupem druhého žalovaného do řízení v důsledku zjištění skutečností týkajících se vlastnictví skotu, pak souvisí i doba počátku prodlení s úhradou částky 77.502 Kč. V této souvislosti odvolací soud ve výroku III částečně zamítl žalobu proti druhému žalovanému ohledně povinnosti zaplatit úrok z prodlení 8,05 % z žalované částky za období od 13.12.2014 do 24.5.2016. Za rozhodující pro stanovení počátku prodlení odvolací soud považoval okamžik, kdy bylo doručeno usnesení o přistoupení druhého žalovaného do řízení ze dne 18.5.2016, č.j. 6 C 111/2015- 124, které bylo doručeno dne 23.5.2016. Splatnost žalované částky pak nastala 24.5.2016 a druhý žalovaný se ocitl v prodlení s úhradou této částky ode dne následujícího, tj. od 25.5.2016.

S ohledem na shora uvedené, zejména pak zmíněný výrok o nákladech řízení mezi žalobci a prvním žalovaným, pak odvolací soud musel změnit rovněž povinnost k náhradě

nákladů řízení mezi žalobci a druhým žalovaným. Zde lze aplikovat kritérium úspěchu ve věci, avšak náklady řízení přiznal odvolací soud až za úkony, které žalobci vynaložili vůči druhému žalovanému, tedy za období od přistoupení druhého žalovaného do řízení. Konkrétně se jedná o tyto úkony: převzetí a příprava, podání žaloby, návrh na přistoupení účastníka, jednání 14.7.2016, jednání 15.9.2016, jednání 23.9.2016 a polovinu úkonu za jednání dne 30.9.2016 (zde byl vyhlášen pouze rozsudek). Hodnota jednoho úkonu právní služby činí 6.752,- Kč (polovina úkonu 3.376,- Kč). Dále byla přiznána náhrada za 7 režijních paušálů po 300,- Kč, tj. 2.100,- Kč, dále náhrada za promeškaný čas 16 půlhodin, tj. 1.600,- Kč, náhrada cestovného 1.763,52 Kč a soudní poplatek 3.101,- Kč. Náklady před soudem prvního stupně pak činily 52.452,52 Kč a tuto částku je druhý žalovaný povinen zaplatit žalobcům do tří dnů právní moci rozsudku k rukám jejich zástupce podle § 149 odst. 1 o.s.ř.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud s použitím § 224 odst. 1 o.s.ř. podle § 142 odst. 1 o.s.ř., tedy rovněž dle kritéria úspěchu ve věci. S ohledem na shora uvedenou změnu napadeného rozsudku žalobci nebyli úspěšní proti prvnímu žalovanému v odvolacím řízení, proto jsou povinni zaplatit mu částku 15.770,60 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku rovněž k rukám jeho zástupce. Jedná se o dva úkony právní služby po 4.220,- Kč, tj. 8.440,- Kč, dva režijní paušály po 300,- Kč, tj. 600,- Kč, náhrada za promeškaný čas 400,- Kč a náhrada cestovného 473,- Kč. K této celkové částce 9.913,- Kč je třeba připočíst náhradu za daň z přidané hodnoty 21 % v částce 1.982,60 Kč a soudní poplatek 3.875,- Kč. Celkové náklady odvolacího řízení pak činí 15.770,60 Kč.

Druhý žalovaný je povinen zaplatit úspěšným žalobcům na nákladech odvolacího řízení částku 14.104,- Kč. Ta je tvořena dvěma úkony právní služby po 6.752,- Kč, tj. 13.504,- Kč a dvěma režijními paušály po 300,- Kč, tj. 600,- Kč. Rovněž tyto náklady odvolacího řízení jsou v souladu s ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. splatné k rukám jejich právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Dovolání je přípustné, jestliže dovolací soud dle ust. § 239 o.s.ř. dospěje k závěru, že jsou splněny podmínky ust. § 237 o.s.ř. (odvolací soud se odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, je řešena otázka dovolacím soudem dosud neřešená nebo je o ní dovolacím soudem rozhodováno rozdílně, případně má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak).

Dovolání lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni (ust. § 240 odst. 1 o.s.ř.).

V Plzni dne 21.3.2017

**JUDr. Emilie Štěpánková, v.r.
předsedkyně senátu**

Za správnost vyhotovení:
Petra Černá